

Şehid, kelime olarak kesin bir haberi veren, bildiğini söyleyen, hazır olan, bulunan, bir hadiseye şahid olan, şahitlik eden.

Dinî anlamda, Allah rızası için, O'nun yolunda canını fedâ eden müslümana verilen isimdir. Ona bu ismin verilmesinin sebebi, cennetlik olduğuna şahitlik edilmiş olması veya onun Yüce Allah'ın huzurunda yaşıyor bulunması yahut ölümü sırasında meleklerin hazır bulunması yahut ta ruhunun doğrudan doğruya Daru's-Selâm'da (Cennet'te) bulunması veya Allah tarafından çeşitli mükâfatlarla mükâfatlandırılmış olmasıdır.

Şehid olmada ölçü, Allah'ın rızasıdır. Allah rızası için mücâdele eden, O'nun adını yüceltmek için çaba sarfeden, cihâd içinde bulunuş ve bu yolda canını veren de, şehid olmuş olur.

Bir a'râbî Hz. Muhammed (s.a.s)'in huzuruna gelerek: "Ya Resûlellah! Bir adam ganimet için, diğeri şöhret için, öbürü riya ve gösteriş için savaşır. Hangisi Allah yolundadır?" diye sorunca, Hz. Peygamber (s.a.s) şu cevabı vermiştir:

Kim Allah'ın adını, hükmünü yüceltmek, her şeyin üstüne çıkarmak için savaşırsa, o Allah yolundadır" (Buhârî, İlim, 45; Cihâd,15; Müslim, İmre,150,151; İbn Mace, Cihad,13; Ahmed b. Hanbel, IV, 392, 397, 402, 405, 417).

"Allah yolunda öldürülenleri, ölümlerini sanma. Hayır, (onlar) diridirler. Rabb'leri katında rızıklanmaktadırlar. Allah'ın keremiyle kendilerine verdiklerinden sevinçli olarak, arkalarında henüz (şehid olup) kendilerine yetişemeyenlere de korku olmadığı, onların da üzüntüye uğramayacakları müjdesiyle sevinmektedirler. Allah'ın nimeti ve keremiyle ve Allah'ın mü'minlerin ecrini zayi etmeyeceği müjdesiyle sevinirler" (Âli İmran, 3/169, 170, 171).

Mesrûk (r.a) Hz. Abdullah'a bu âyette zikredilen şehidlerin halini sormuş, o şöyle cevap vermiştir: Biz de bunu Hz. Muhammed (s.a.s)'e sormuştuk. Bize şu cevabı vermişti: "Şehidlerin ruhları yeşil kuşların karnındadır. Onların arşa asılı kandilleri vardır. Diledikleri gibi cennette serbestçe dolaşır, sonra o kandillere geri dönerler" (Müslim, İmâre, 121; Ebû Davûd Cihâd 25; Tirmizî, Tefsiru Sure, 3/19; İbn Mâce, Cenâiz, 4; Cihâd, 16).

Allah yolunda ruhunu teslim eden şehidlerin amellerinin boşa gitmeyeceği, büyük ecir ve sevap kazanacakları, Kur'an'da şöyle haber verilmiştir:

“Dünya hayatını âhiret hayatı karşılığında satanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda savaşır da öldürülür veya galip gelirse, biz ona yakında büyük bir mükâfat vereceğiz” (en-Nisa,4/74).

“(Savaşta) inkâr edenlerle karşılaştığınız zaman, hemen boyunlarını vurur. Nihâyet onları iyice vurup sindirinceye kadar bağı sıkıca bağlayın (onları esir alın). Ondan sonra artık ya lütfen bırakır veya karşılığında fidye alırsınız. Harb ağırlığını bırakıncaya (savaş sona erinceye) kadar (böyle yaparsınız). Allah dileseydi, (kendisi) onlardan öç alırdı. Fakat sizi birbirinizle denemek için (size savaşı emrediyor). Allah yolunda öldürülenler (yok mu, Allah) onların yaptıkları işleri zâyi etmeyecektir” (Muhammed 47/4).

Şehidlik makamına ulaşabilmek dileğiyle Allah’a emanet olunuz.